

Irský cob: číslo 21

Dvacet plemenných knih koní bylo vedeno v České republice do června letošního roku.

Nyní k nim přibyla s číslem 21 ta, která se týká irského coba. Otevřena byla pro udržení klasického typu chladnokrevníka z věčně zeleného ostrova.

Anglické slovo „cobby“ lze přeložit jako zavallitý nebo podsaditý.

Termín „cob“ pak obecně označuje kompaktního, menšího až středně velkého koně, na jehož vzniku se podílela plemena pony.

Předků irského coba bylo víc: kromě daleského a fellského pony i shirský a clydesdaleský kůň, stejně jako velšský cob.

Gypsy a tinker

Plemenná kniha v zemi původu, tedy Irsku, byla založena až v roce 1998.

The Irish Cob Society Limited (ICS Ltd.) se totiž nejdříve musela vyrovnat s několika století trvající praxí: barevné, strakaté koně vlastnili kočující cikáni a Irové a ti žádnou základní dokumentaci samozřejmě nevedli.

K běžným chovatelským metodám navíc patřilo to, že rodokmeny hříbat vylepšovalo nelegální připouštění klisen kvalitními hřebci (aniž to jejich majitelé věděli).

Koně zapřažení v typických vozech tak neměli ani ověřené původy, ani jednotný název. Říkalo se jim proto většinou „gypsy“ (cikán) nebo „tinker“ (dráteník), podle národnosti a profese těch, kterým sloužili.

Až v roce 1685 umožnil anglický král Jakub II. kočovníkům obchodovat se svými koni. „Barevní“ tahouni se tak postupně, během dalších století dostali z ostrovů i na evropský kontinent – a dál do světa.

Časy se změnily.

Potomci původních „gypsies“ a „tinkers“ se rozdělili. V současnosti mají irský cob a tinker každý svou vlastní plemennou knihu.

Dvě organizace, jedno plemeno

Do dnešní podoby zformovaly irského coba tvrdé podmínky, ve kterých byl odchován, žil a pracoval. Získal ideální vlastnosti: je nenáročný na krmení a ustájení, přitom zdravý, s klid-

Vícenásobný belgický šampión Meadows Selwyn působí v chovu Marty Moravcové (Vraňany). Jako jediný plemeník u nás má ocenění Preferent za kvalitu svého potomstva

nou povahou a výborným charakterem. Jinými slovy, univerzální kůň vhodný pod sedlo, do zápřahu i tahu. Přidejme navíc atraktivní barvu irského coba (nejtypičtější jsou strakoši), dlouhou hřívu, bohatý ocas a typické rousy na končetinách – a nelze se divit, že zájem o toto plemeno s hůlkovou kohoutkovou výškou do 169 cm stoupá. Českou plemennou knihu irského coba vede Asociace svazů chovatelů koní ČR ve spolupráci s Občanským sdružením chovatelů irského coba (ICS CR).

Předpokládaný šlechtitelský program stanoví cíl a standard plemene, metody a postupy šlechtění celé populace v České republice po vzoru mateřské ICS Ltd. Současně bude usměrňovat proces šlechtění u jednotlivých chovatelů.

Druhou organizací chovatelů stejného plemene v ČR je občanské sdružení Irish Cob the Czech Republic, to ovšem spolupracuje s nizozemskou plemennou knihou.

Česká realita

Současnou populaci irských cobů v ČR představuje asi 150 koní.

Na vytvoření základního stáda se podílela především produkce importovaná z Nizozemska a Belgie.

Nejdelší tradici a současně i odpovídající kvalitu mají chov Marty Moravcové (Vraňany u Mělníka), Farma Darkwood (Hrádek nad Nisou), Ranč Kolčava (Heřmanovice na Bruntálsku), Farma Strachovice (u obce Čistá v okrese Rakovník), Farma Irahanny (Lštěň – Hostomice) nebo Ola Ranch (Litochošť u Pacova). Začínajících nebo menších chovatelů je celá řada.

Polici plemeníka číslo 1 v nijak dlouhé historii plemene na území naší republiky měl Black Shadow (uhynul loni) a jeho krev v českém chovu nyní zastupuje deset potomků.

Do pětice elitních hřebců momentálně patří Meadows Selwyn, Guinness Meadows VI, Bas, Rose's Sambo a Machoo.

Z plemeníků, narozených a odchovaných v ČR jsou perspektivní především Ancairo a Falcon.

Za připuštění nejlepších plemenných hřebců se platí většinou 10 000 Kč.

Jiří Křepelka

Foto Anna Reibergerová

Šampión českého svodu ICS CR v roce 2010, hřebec Bas majitelky Renaty Hejdukové z Frýdku – Místku